

# Deník péče o pacienta na JIP na KARIM FNO

R. Zoubková<sup>1,2</sup>, R. Vavrečková<sup>1</sup>, K. Křenková<sup>1,2</sup>, A. Václavíková<sup>1</sup>, A. Rusková<sup>1</sup>, M. Káňová<sup>1,2</sup>

<sup>1</sup>KARIM FNO, <sup>2</sup>LF OU

Pobyt pacienta na jednotkách intenzivní péče se ukazuje sám o sobě jako značně rizikový. Výsledky studií poukazují na rozvoj kognitivních dysfunkcí spojených s pobytem na intenzivní péči. Je prokázáno, že více než 40% pacientů propuštěných z intenzivní péče trpí depresí, více než 60% pacientů trpí úzkostí, více než 40% pacientů má kognitivní deficit srovnatelný s traumatickým poraněním mozku a více než 25% pacientů má kognitivní deficit srovnatelný s pacientem se středně těžkou demencí (1). Hovoříme o PTSD, algickém syndromu či souhrnně o syndromu přímo souvisejícím s pobytem na intenzivní péči (postintensive care syndrom - PICS). Všechny tyto deficity významně ovlivňují kognitivní funkce, zvyšují stresovou odpověď organismu, poškozují imunitní systém, a zabraňují tak pacientům návrat do aktivního života. Dostatečná informovanost, zajištění časně rehabilitace a psychické podpory se ukazuje jako klíčová. Jedním z doporučených postupů, pro snížení nežádoucích projevů PICS, především v oblasti projevů mentálních a kognitivních dysfunkcí, je zpracovávat ve spolupráci s rodinou během pobytu na intenzivní péči Deník péče o pacienta na ARO, JIP. (2)

Cílem průzkumu byla zhodnotit spokojenost pacientů po již proběhlém pobytu na intenzivní péči, se zp. Průzkum byl realizován na KARIM FNO po schválení etickou komisí FN Ostrava. Zkoumaný soubor tvořili pacienti, kteří byli hospitalizováni na lůžkových stanicích KARIM déle než 2 týdny v průběhu roku 2022.

## Metody

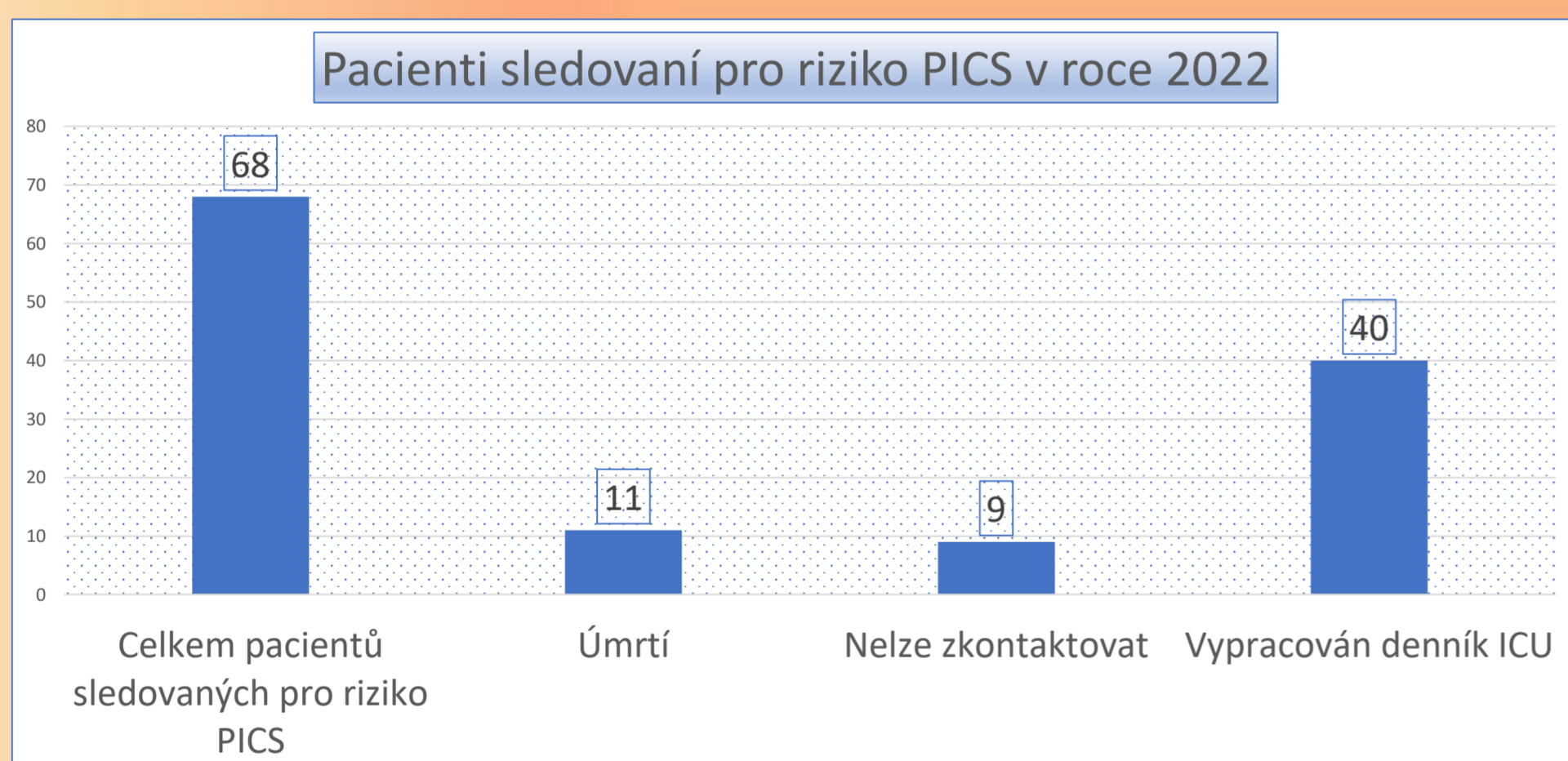
Sestra konzultantka ve spolupráci s lékařem zajišťuje podpůrnou péči pro mírnění příznaků spojených s vývojem Post-Intensive Care Syndromu. Během pobytu na lůžkové části KARIM sestry průběžně zaznamenávají základní informace o pobytu pacienta na pracovišti intenzivní péče do elektronické verze Denníku péče o pacienta v intenzivní péči. (Obrázek č. 1) Na základě souhlasu pacienta a zástupce rodiny na závěr hospitalizace sestru konzultantka zpracovává denník. Po ukončení hospitalizace na lůžkové části KARIM sestru konzultantka předává Deník péče o pacienta na ARO, JIP a informační brožuru zástupci rodiny. (Obrázek č. 2) Po 3 měsících kontaktuje a objednává pacienty indikované do ambulancie pro léčbu post-intenzivního syndromu (PICS). Na ambulanci PICS proběhlo dotazníkové šetření hodnocení spokojenosti se zpracováním Denníku péče o pacienta na ARO, JIP pacientem dotazníkovou metodou. Data byla statisticky zpracována, analyzována popisnou statistikou tabulárně a graficky.



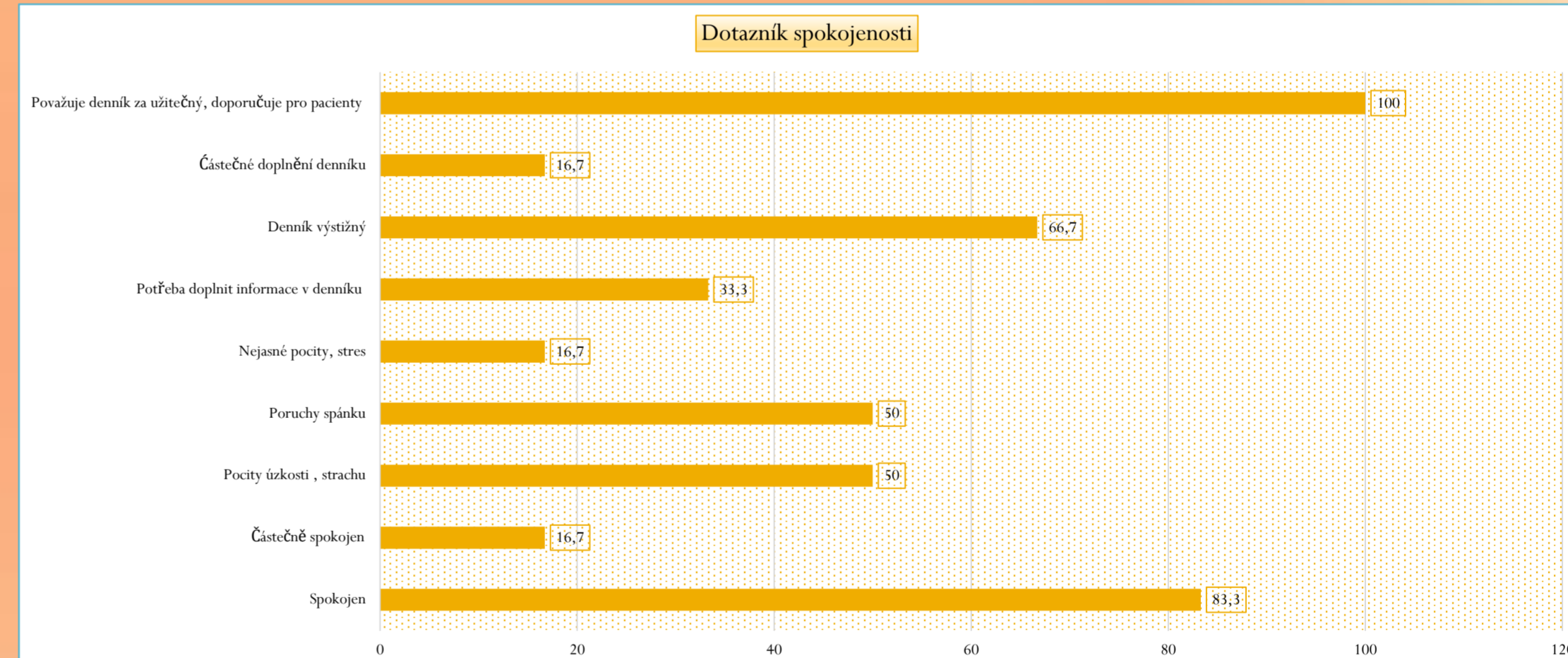
Obrázek 1 Deník péče o pacienta na ARO a JIP (dokumenty FNO)

## Výsledky

V roce 2022 bylo na ambulanci PICS celkem sledováno 68 pacientů. 20 pacientů se nepodařilo zkontaktovat z důvodu neschopnosti spolupráce pro sníženou výkonnost mozku dle CPC 4-5 a z důvodu úmrtí. (Graf č. 1) Celkem bylo do souboru zařazeno 40 pacientů, kterým byl předán Deník péče o pacienta na ARO, JIP. U všech pacientů (100%) byla prokázána spokojenost s Deníkem péče na ARO a JIP. (Graf č. 2)



Graf 1 Pacienti sledovaní pro riziko PICS v roce 2022



Graf 2 Dotazník spokojenosti



Obrázek 2 Informační brožura KARIM FNO (dokumenty FNO)

## Závěr

Úmrtnost pacientů na JIP se snížila. Přesto mnoho pacientů propuštěných z JIP trpí PICS s hlubokým dopadem na kvalitu života a nepříznivé vlivy ostatních členů rodiny. Z toho vyplývá je nový úkol pro intenzivní medicínu, který zdůrazňuje potřebu zlepšit dlouhodobou prognózu kriticky nemocných pacientů. Deník péče o pacienta na ARO, JIP je jedním z pomocných faktorů, pro zmírnění nežádoucích projevů PICS.

## Diskuse

Počet přeživších kritických nemocí roste, současně stoupá počet pacientů, kteří trpí PICS. Syndrom se projevuje ve třech oblastech: kognitivní, fyzické a duševní poškození, které přetrvává poměrně dlouho. Některé dysfunkce přetrvávají měsíce až roky. (3) Kognitivní porucha spočívá ve zhoršené paměti, pozornosti, jazykové a vizuálně-prostorové schopnosti. Existují silné důkazy o tom, že kriticky nemocní pacienti s rozvojem deliria mají ve větší míře riziko kognitivních dysfunkcí, včetně rozvoje demence. (4) Delirium je běžný problém na jednotce intenzivní péče (JIP). Jedním z významných faktorů PICS, je mentální postižení. Zahrnuje duševní deprese, úzkost a posttraumatickou stresovou poruchu (PTSD). Výskyt postižení je až u 70 % pacientů. Dříve existující deprese je považována za rizikový faktor. Deprese také snižuje příjem orální výživy a přispívá k rozvoji podvýživy. Může se vyvinout i u rodinných příslušníků pacientů, především se jedná o vznik úzkosti, deprese a PTSD. (5) Zavedení JIP-deníků se zdá být dobrým pomocníkem v prevenci PTSD. Deník je denní záznam o pobytu pacienta na JIP sepsaný zdravotnickým personálem popř. rodinou. Čtyři z pěti randomizovaných studií prokázaly významně sníženou míru nově vzniklé PTSD po 3 měsících s použitím deníků JIP (5% oproti 13%, P = 0,02). Deník může pomoci s mezerou v paměti, a snížit tak nežádoucí výskyt zmíněných projevů (3, 4).

## Zdroje:

Paldusová, B. Ambulance postintenzivní péče, dostupné na: <http://www.akutne.cz/res/publikace/03-paldusova-3-sepse-ostrava-2017.pdf>  
<http://www.icu-diary.org/diary/start.html>  
Marcela Káňová, Jan Máca, Post-Intensive Care Syndrome. 2020 - 10(6). AJBSR.MS.ID.001577.DOI: 10.34297/AJBSR.2020.10.001577.  
Inoue S, Hatakeyama J, Kondo Y, Toru H, Hideaki S, et al. (2019) Post-intensive care syndrome: its pathophysiology, prevention, and future directions. Acute Med Surg 6(3): 233-246.  
Colbenson GA, Johnson A, Wilson ME, (2019) Post-intensive care syndrome: impact, prevention, and management. Breathe 15(2): 98- 101.